

עמ"ת 5379/02/14 - אחמד מוסא, מוחמד מוסא, נגד מדינת ישראל - משטרת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

עמ"ת 5379-02-14 מוסא נ' יחידת תביעות להב 433

עמ"ת 5395-02-14 מוסא נ' יחידת תביעות להב 433

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט דניאל פיש

העוררים

1. אחמד מוסא, ת"ז 037316247 ע"י ב"כ עו"ד קשלס

ואח'

2. מוחמד מוסא, ת"ז 066047077

ע"י ב"כ עוה"ד ביקרמן

נגד

מדינת ישראל- משטרת ישראל באמצעות יחידת תביעות

המשיבה

להב 433

החלטה

1. בפני עררים מטעם העוררים-הנאשמים על החלטת בית משפט השלום בחדרה (כב' השופט גינות) מיום 30.1.14 לפיה הורה על הוספת תנאי של מעצר בית מלא לתנאי שחרורם של העוררים, וזאת עד לתום ההליכים כנגדם.

2. העוררים נעצרו ביום 8.1.14, בחשד לביצוע עבירות בתחום הגפ"מ (גז פחמימני מעובה), בכך שעסקו בביצוע עבודות בתחום הגז, כאשר אינם מוסמכים לכך ותוך שימוש במסמכים מזויפים.

ביום 14.1.14 שוחררו העוררים ממעצרם, בתנאים הכוללים חתימה על התחייבות כספית בסך 5,000 ש"ח, התייצבות בפני קצין משטרה בכל עת שידרשו לכך, ואיסור יצירת קשר עם המעורבים בפרשה למשך 7 ימים (מ"י 16001-01-1, בימ"ש השלום ברמלה, כב' הש' דיסקין). על החלטה זו הוגש ערר על ידי המדינה (עמ"י 28935-01-14, בימ"ש המחוזי מרכז, כב' הש' פינקלשטיין), במסגרתו הוסכם על דחיית הערר בכפוף להחמרת תנאי השחרור בערובה, כך שמעבר לתנאי השחרור שנקבעו בהחלטת בית משפט קמא, חויבו העוררים בהפקדת סך של 5,000 ש"ח, חתימת שני ערבים על התחייבויות כספיות בסך 5,000 ש"ח כל אחד ואיסור לעסוק בעבודות גז ללא היתר. במסגרת האמור, בקשתה החלופית של המדינה להורות על שחרור העוררים למעצר בית מלא למשך 10 ימים נדחתה.

3. ביום 30.1.14 הוגשו נגד העוררים כתבי אישום המייחסים להם עבירות של שימוש פחזני באש או בחומר דליק בצוותא חדא, קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות בצוותא חדא, זיוף מסמך בכוונה

עמוד 1

לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות בצוותא חדא ושימוש במסמך מזויף בצוותא חדא. על פי המתואר בעובדות כתבי האישום, במהלך השנים 2009-2013 (העורר 2 במהלך השנים 2012-2013 בלבד), הועסקו העוררים על ידי אחר, באמצעות חברות שבשליטתו, כטכנאי גפ"מ, מבלי שהוסמכו לכך. נטען כי העוררים והאחר זיפו תעודות הנחזות להיות תעודות רישיון טכנאי מתקין גפ"מ הנושאות את מספרי תעודת הזהות ומספר הרישיון של טכנאים מוסמכים שאינם העוררים, והמציאו אותן לחברת פגז לצורך העסקתם של העוררים כטכנאי גפ"מ. בנוסף, העוררים והאחר זיפו חותמות הנושאות את פרטיהם של הטכנאים המוסמכים ועשו בהן שימוש. נטען כי בשנים האמורות, במועדים שונים ועל בסיס עבודה קבועה ויומיומית, ביצעו העוררים עבור לקוחותיה של פגז באזור חיפה, השרון ובאר שבע, מאות ואלפי עבודות גפ"מ, מבלי שהיתה להם הסמכה לכך.

4. כמו כן, הוגשו בקשות למעצרים של העוררים עד תום ההליכים, במסגרתן ביקשה המאשימה שחרורם של העוררים בתנאים אשר נקבעו במסגרת הליכי מעצר הימים, אך בתוספת תנאי של מעצר בית מלא. לחילופין, התבקש מעצרים של העוררים עד לתום ההליכים כנגדם.

עוד באותו היום, התקיים דיון בבקשה ובית משפט קמא הורה על שחרורם של העוררים בתנאים שנקבעו כאמור, ובתוספת התנאי של מעצר בית מלא עד לסיום ההליכים.

5. במסגרת העררים טענו העוררים כי נשללה מהם זכות טיעון אפקטיבית משלא ניתנה להם האפשרות לעיין בחומר הראיות בטרם ניתנה החלטת בית משפט קמא המשנה את מצבם לרעה, וכן לא לובנה די צורכה שאלת קיומן של ראיות לכאורה. עוד נטען כי החלטת בית משפט קמא לא נומקה כמתחייב. נטען כי בעת הגשת כתבי האישום והבקשות למעצרים עד תום ההליכים היו העוררים משוחררים למעלה משבועיים. כן נטען כי המקרה דנן אינו מצביע על מסוכנות מוגברת או על ניסיונות של העוררים לברוח מאימת הדין או לשבש הליכי משפט, המצדיקות את החמרת תנאי שחרורם. נטען כי מעצר בית מלא הינו בגדר הגבלה קשה על חירות הפרט, בייחוד שבירור התיק העיקרי עשוי להימשך זמן רב.

6. המשיבה טענה כי מדובר בטענות אשר לא הועלו בבית משפט קמא, שם הוסכם כי ישנן ראיות לכאורה. נטען כי שלושת הנאשמים האחרים בפרשה שהו במעצר בית מלא עד ליום 30.1.14. נטען לחומרת והיקף המעשים המיוחסים לעוררים ונטען כי בעת הגשת כתב האישום קמה עילת מעצר חדשה של מסוכנות.

דין

7. שמעתי את טיעוני הצדדים, ועיינתי בכתבי האישום, בבקשות למעצר עד תום ההליכים, בפרוטוקולים ובהחלטת בית משפט קמא. אכן, נראה כי מדובר לכאורה בפרשה חמורה במסגרתה מיוחסות לעוררים עבירות חמורות שאין להקל בהן ראש. עם זאת, מעצרים עד תום ההליכים או שחרורם בתנאי מעצר בית מלא נדרש אך במידה ועולה מהם מסוכנות אשר מצריכה הגבלת חירותם ולא ניתן לאיינה באמצעים

8. במקרה זה, יש לתת את הדעת לכך שבעת הגשת כתבי האישום כנגדם והבקשות למעצרים עד תום ההליכים, היו העוררים שבפני משוחררים, בתנאים אשר למעשה לא כללו כל הגבלה על חופש התנועה שלהם, למעלה משבועיים ימים. הלכה היא כי אין נאשם עצור כנאשם אשר שוחרר, וכי לא בנקל יורה בית המשפט על מעצרו עד תום ההליכים של נאשם אשר כבר שוחרר ממעצר (ראה: בש"פ 2327/08 **ליפשיץ נ' מ"י** (23.3.08)). ככלל, על מנת להשיב נאשם למעצר יש צורך בהפרת תנאי השחרור מצד הנאשם או בנסיבות חדשות המחייבות את החזרתו למעצר, וחריגה מכלל זה תהא מוצדקת רק במקרים חריגים ועל יסוד נימוקים כבדי משקל (ראה: בש"פ 1237/04 **מ"י נ' גיאסוב** (11.2.04)), בש"פ 222/89 **מ"י נ' צוברי** (לא פורסם)). איני סבור כי המקרה דנן נמנה על המקרים החריגים המצדיקים חריגה מכלל זה.

9. לטענת המשיבה, בפרק הזמן שבין שחרורם של העוררים בתנאים במסגרת הליך המעצר ועד להגשת כתבי האישום, התברר היקף העבירות המיוחסות לעוררים, כך שבעת הגשת כתב האישום התגבשה עילה חדשה של מסוכנות המצדיקה החזקתם של העוררים בתנאי מעצר בית מלא.

10. מקריאת החלטת בית משפט קמא עולה כי דרישת המשיבה הנ"ל להוספת תנאי בדמות מעצר בית מלא התקבלה, מבלי שניתן נימוק לכך. כאמור, השבת נאשם משוחרר למעצר, אף שבענייננו מדובר על מעצר בית, מצריכה נימוקים כבדי משקל, אך אלה לא ניתנו.

11. במקרה דנן, החלטת בית משפט קמא ניתנה עוד באותו היום בו הוגשו כתבי האישום והבקשות למעצרים של העוררים עד לתום ההליכים. במצב דברים זה, כטענת העוררים, לא התאפשר להם לעיין בחומר החקירה בטרם הדיון בבקשה, כך שלמעשה נשללה מהם זכות טיעון אפקטיבית לגופן של הראיות. משמעות הדבר הינה כי החלטת בית משפט קמא המשנה לרעה את מצבם של העוררים ניתנה מבלי שניתנה להם הזדמנות ממשית להביא את טענותיהם בעניין באופן סדור (ראה: בש"פ 8015/09 **קוניוף נ' מ"י** (20.10.09)). במקרה זה לא היה מקום להורות על הטלת הגבלה על חירותם של העוררים, בהיותם משוחררים ממעצר, בטרם התאפשר להם לעיין בחומר החקירה וללמוד אותו. אעיר כי אמנם מפרוטוקול הדיון מיום 30.1.14 עולה כי ב"כ העוררים הסכימה לקיומן של ראיות לכאורה, אך זאת רק לצורך דיון זה, תוך שצוין כי אין באפשרותה להתייחס לחומר החקירה הרב ותוך שמירה על הזכות להגיש בקשה לעיון חוזר בסוגיית הראיות לכאורה. כיוון שלא הועלתה בקשה מפורשת להחזיר את הדיון לליבון סוגיית הראיות אין צורך להורות על קיום דיון כאמור בשלב זה.

12. לא שוכנעתי כי במקרה זה עולה מהעוררים מסוכנות בעוצמה המצדיקה השמתם במעצר בית מלא. כאמור, העוררים התהלכו חופשי במשך למעלה משבועיים, במהלכם לא נטען כי ניסו להימלט מהדיון, לשבש ראיות או הליכי משפט או להשפיע על מי מהמעורבים בתיק. אף לא נטען לחשש כי העוררים יסיפו לעסוק בתחום הגז מבלי הסמכה. טענת המדינה למסוכנות נסמכת על גילוי היקף העבירות, הנרחב ממה שסברה קודם לכן. ואולם, העבירות שיוחסו לעוררים ומהותן נותרו בעינן ואיני סבור כי

מטעם זה בלבד יש להורות על הוספת תנאי של מעצר בית מלא לתנאי שחרורם. זאת בפרט כאשר עסקינן בתיק מורכב אשר בירוור עשוי להתארך פרק זמן ממושך (ראה: בש"פ 5564/11 פלוני נ' מ"י (8.8.11)).

13. לאור האמור, נראה כי במקרה זה ניתן לאיין המסוכנות הנשקפת מהעוררים על ידי הגדלת סכומי הערובות הכספיות. על כן, הערר מתקבל, בכפוף לתנאים הבאים:

כל תנאי השחרור שנקבעו בהחלטת בית משפט השלום במ"י 16001-01-14 ומ"י 16005-01-14 ובהחלטת בית המשפט המחוזי בעמ"י 28935-01-14 נותרים בעינם.

החלטת בית משפט קמא על הוספת תנאי של מעצר בית מלא מבוטלת.

על כל אחד מהעוררים להפקיד סכום נוסף של 5,000 ₪ בקופת בית המשפט לצורך הבטחת תנאי שחרורם, נוסף על הסכום שכבר הופקד על ידם.

בנוסף, תחתם ערבות עצמית ע"י כל אחד מן העוררים בסך 20,000 ₪ וערבות צד ג' על אותו סכום להבטחת קיום התנאים.

לאור הסכמת הצדדים למתן ההחלטה בהעדר, המזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ב אדר תשע"ד, 12 פברואר 2014, בהעדר הצדדים.